

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit.Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit.Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Crèdits	0.72 presencials (18 hores) 2.28 no presencials (57 hores) 3 totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antonina Pujol Bosch	09:00h	10:00h	Dilluns	09/07/2012	10/07/2012	AA21

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR: Especialitat (Llengua -Literatura)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

Els objectius generals d'aquesta assignatura giren al voltant d'aspectes importants que han de tenir en compte els docents a l'hora d'ensenyar llengua i literatura.

Així doncs, treballarem els continguts científics que haurà de manejar el professor de llengua i literatura en la seva tasca docent i com ensenyar-los als alumnes. Analitzarem l'evolució de les diferents concepcions gramaticals, des de la gramàtica tradicional fins a la gramàtica textual, i l'efectivitat de cadascuna a l'hora d'aplicar-les. Reflexionarem, a més, sobre el valor transversal de la llengua en tant que eina bàsica de comunicació i de cohesió social. I finalment coneixerem les eines de què disposa el professor de llengua i literatura, que li facilitaran l'actualització de coneixements i de recursos pedagògics.

1. Conèixer la terminologia lingüística i reflexionar sobre com ensenyar-la als alumnes.
2. Analitzar l'evolució de la gramàtica, des de la gramàtica tradicional, passant per l'estructuralisme i el generativisme, fins a la gramàtica textual.
3. Valorar els avantatges i els inconvenients d'ensenyar llengua segons un punt de vista gramatical o un altre.
4. Reconèixer la transcendència de les classes de llengua en tant que eina bàsica de comunicació i de cohesió social.
5. Analitzar la percepció social de les classes de llengua i literatura en un context plurilingüe.
6. Analitzar les normes de comportament sociolingüístic.
7. Valorar la importància dels registres lingüístics i ensenyar-ne la diversitat i l'aplicació.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit.Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

8. Conèixer les fonts d'informació de què pot disposar un professor de llengua i literatura per a l'actualització científica de la matèria.

Requisits

Competències

Específiques

1. Competència específica 12: conèixer de manera rigorosa i actualitzada la matèria o matèries que s'han d'impartir, la terminologia pròpia d'aquestes, analitzar-ne críticament la importància en el context socioambiental, econòmic i cultural..
2. Competència específica 21: Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i usar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/Llengua castellana i literatura..
3. Competència específica 30: Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i utilitzar-los com a suport a les activitats d'ensenyament i aprenentatge..
4. Competència específica 45: Desenvolupar una actitud crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional on es treballa i davant la mateixa pràctica professional..

Genèriques

1. Competència genèrica 1: Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant dels processos d'ensenyament i aprenentatge respectius..
2. Competència genèrica 3: Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada..

Continguts

A més dels continguts que s'esmenten a continuació, se'n treballaran d'altres, com ara la competència del professor de llengua i literatura; la comunicació a l'aula; els criteris didàctics d'ensenyament i aprenentatge de la llengua; els mètodes d'aprenentatge de segones llengües; el *Marc europeu comú de referència*; el treball per tasques; la programació i les unitats didàctiques; les activitats lingüístiques, i l'aplicació de les noves tecnologies a les classes de llengua.

Continguts temàtics

Tema 1. Actualització científica

Continguts científics de les matèries pròpies de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/ Llengua castellana i literatura.

Tema 2. Repàs històric

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit. Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Història i desenvolupaments recents de les matèries de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/Llengua castellana i literatura.

Tema 3. Sociolingüística

Percepció pública del paper i de la importància educativa de les matèries de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/Llengua castellana i literatura.

Tema 4. Llengua i cultura

Valor cultural i formatiu de les matèries de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/Llengua castellana i literatura.

Tema 5. Fonts d'informació

Fonts d'informació per a l'actualització científica en les matèries de l'especialitat de Llengua catalana i literatura/Llengua castellana i literatura.

Metodologia docent

En aquesta assignatura, les classes presencials constaran, bàsicament, d'unes exposicions teòriques per part de la professora que es traduiran en casos pràctics que hauran de dissenyar i simular els alumnes a partir de la reflexió sobre la viabilitat dels continguts treballats a classe i a partir també de la pròpia experiència.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	La professora exposarà els continguts descrits més amunt i intentarà que el grup hi reflexioni.
Classes pràctiques	Comentari de casos pràctics	Grup gran (G)	La professora exposarà als alumnes casos que es poden produir en situacions reals de llengua i, a partir del que s'ha explicat, es comentarà la tasca docent en qüestió.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectura	Els alumnes llegiran <i>Ensenyar llengua</i> , de Daniel Cassany i altres. La professora en proposarà una lectura guiada i els alumnes hauran de respondre les qüestions que plantejarà la professora.
Estudi i treball autònom individual	Ressenya	Cada alumne triarà una lectura de la bibliografia i en farà una ressenya, que lliurarà el darrer dia de classe.
Estudi i treball autònom individual	Unitat didàctica	La professora proposarà a cada alumne la realització d'una unitat didàctica sobre un aspecte del currículum oficial de llengua i literatura.
Estudi i treball autònom en grup	Resolució de casos pràctics	La professora proposarà a cada dos alumnes una sèrie de casos pràctics perquè hi pensin i resolguin des del punt de vista docent.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit. Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Aquesta assignatura consta de 3 crèdits ECTS, que representen una càrrega de treball de 75 hores, repartides entre 18 hores presencials i 57 de no presencials.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		18	0.72	24
	Classes teòriques	10	0.4	13.33
	Classes pràctiques	8	0.32	10.67
Activitats de treball no presencial		57	2.28	76
	Estudi i treball autònom individual	25	1	33.33
	Estudi i treball autònom individual	10	0.4	13.33
	Estudi i treball autònom individual	10	0.4	13.33
	Estudi i treball autònom en grup	12	0.48	16
Total		75	3	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Els alumnes han d'assistir a un mínim del 65% de les classes presencials com a requisit per ser avaluats.

Comentari de casos pràctics

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	La professora exposarà als alumnes casos que es poden produir en situacions reals de classes de llengua i, a partir del que s'ha explicat, es comentarà la tasca docent en qüestió.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit. Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Lectura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (No recuperable)
Descripció	Els alumnes llegiran Ensenyar llengua, de Daniel Cassany i altres. La professora en proposarà una lectura guiada i els alumnes hauran de respondre les qüestions que plantejarà la professora.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20% per l'itinerari A

Ressenya

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Cada alumne triarà una lectura de la bibliografia i en farà una ressenya, que lliurarà el darrer dia de classe.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	10% per l'itinerari A

Unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	La professora proposarà a cada alumne la realització d'una unitat didàctica sobre un aspecte del currículum oficial de llengua i literatura.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	40% per l'itinerari A

Resolució de casos pràctics

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	La professora proposarà a cada dos alumnes una sèrie de casos pràctics perquè hi pensin i resolguin des del punt de vista docent.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ABRINES, B. i ARBONA, M. L. (2001). "L'enfocament per tasques als tallers de llengua i cultura". *Immersion lingüística. Revista d'Ensenyament Integrat de Llengües i Continguts*, 3, pàgs. 18-23.
- ARTIGAS, Rosa, coord. (1991). *A l'entorn de la gramàtica textual*. Suplement de *COM ensenyar català a adults*, 8. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Gabinet de Didàctica.
- BARTRA, Anna (1987). "La gramàtica generativa com a teoria de la capacitat humana del llenguatge", *Límits*, 3, pàgs. 44-66.
- BRUCART, José María (1986). "Algunes reflexions sobre l'evolució de la gramàtica", *El Marges* 33, pàgs. 9-45.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit. Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

CABRÉ, M. Teresa (1984). "L'anàlisi del discurs, entre la confusió i la polèmica", *Llengües en contacte* 3, pàgs. 34-50.

CAMPS, Anna et al. (1990). *Text i ensenyament. Una aproximació interdisciplinària*. Barcelona: Barcanova/ Educació.

CASTELLÀ, Josep M. (1989). "De la frase al text. La lingüística del text i la seva aplicació didàctica", *Butlletí del Col·legi oficial de doctors i llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya* 68, pàgs. 16-19.

_____ (1993). *De la frase al text. Un canvi de perspectiva en la visió del llenguatge*. Barcelona: Empúries.

CONSEIL D'EUROPE (1997). *Compétence plurilingue et culturelle*. Strasbourg: Editions du Conseil d'Europe.

_____ (1997). *La compétence socioculturelle dans l'apprentissage et l'enseignement des langues*. Strasbourg: Editions du Conseil d'Europe.

CUENCA, M. Josep (1992). *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem edicions.

FERNÁNDEZ, Sonsoles (1983). *Didáctica de la gramática. Aportaciones de las teorías lingüísticas. Descubrimiento del sistema de la lengua*. Madrid: Narcea.

Guix 87 (1985). *L'ensenyament de la gramàtica* (número monogràfic).

HALLIDAY, Michael A. K. I HASAN, R. (1989). *Language, context and text: aspects of Language in a social-semiotic perspective*. Oxford: Oxford University Press.

LLADÓ, J.; LLOBERA, M. (2000). *Reflexions i propostes per al tractament de les llengües en els centres d'ensenyament*. Palma: COFUC/Moll.

LOZANO, J., PEÑA-MARÍN, C. I ABRIL, G. (1982). *Análisis del discurso. Hacia una semiótica de la interacción textual*. Madrid: Cátedra.

RIGAU, Gemma (1981). *Gramàtica del discurs*. Bellaterra: UAB.

Bibliografia complementària

ACOSTA, Luis (1982). *Cuestiones de Lingüística Textual*. Salamanca: Ediciones de la Universidad de Salamanca.

ÁLVAREZ MÉNDEZ, J. M., ed. (1987) *Teoría lingüística y enseñanza de la lengua. Textos fundamentales de orientación interdisciplinar*. Madrid: Akal.

BACHMAN, L. F. (1991). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press.

BERNÁRDEZ, Enrique (1982) *Introducción a la Lingüística del Texto*. Madrid: Espasa-Calpe.

CAMPS, Anna et al. (1997). *L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura en l'educació secundària*. Barcelona: Horsori.

CANALE, Michael (1983). "From communicative competence to communicative language pedagogy", dins RICHARDS, Jack C. I SCHMIDT, Richard, eds. (1983). *Language and Communication*. Londres: Longman.

CANALE, M. i SWAIN, M. (1980). "Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing", *Applied Linguistics*, 1.

CASSANY, Daniel (1987). *Descriure escriure. Com s'aprèn a escriure*. Barcelona: Empúries.

_____ (1999). *Construir l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

CASSANY, D.; LUNA, M.; SANZ, G. (1993). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.

CONSEIL D'EUROPE (1997). *L'enseignement des langues étrangères a l'école primaire*. Strasbourg: Editions du Conseil d'Europe.

CONSELL D'EUROPA (2001). *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*. Barcelona: Ministeri d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra/departaments de Cultura i d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya/Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, 2003.

TUSÓN, Jesús (1980). *Teorías gramaticales y análisis sintáctico*. Barcelona: Teide.

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10638 - Complement de l'Especialitat de Ll. i Lit. Catalana/ Ll. i Lit. Castellana 1
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Altres recursos
